

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3285

av Mikael Jansson m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2015/16:50 Riksrevisionens rapport om regeringens styrning av SOS Alarm

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sekretessreglerna och samtalsordningen mellan SOS Alarm och länskommunikationscentralerna ska ändras så att polisen kan få uppgifter om akuta ärenden samtidigt som övrig räddningstjänst, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera okynnessamtal till 112 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att MSB bör få i uppgift att utöva tillsyn över SOS Alarm och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återupprättandet av SOS-centraler på fler orter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna har i andra sammanhang (i motion 2015/16:3218) påpekat vikten av en samordning av regeringens krishantering. Som en del av detta har vi föreslagit att SOS Alarm bör inkorporeras i en nyuppsatt civilförsvarsmyndighet. Så länge som SOS Alarm verkar under nuvarande former så finns det anledning att tillse att man har möjlighet att på ett korrekt och effektivt sätt utöva styrning över organisationens verksamhet.

Alarmeringstjänstutredningen (SOU 2013:33) har föreslagit en omorganisering av alarmeringsfunktionen i Sverige och att verksamheten inom SOS Alarm ska bedrivas i nära samverkan med ansvariga myndigheter. Utredningens ståndpunkt ligger här nära de synpunkter som framförs av Riksrevisionen rörande vikten av att se till att den så

kallade larmkedjan fungerar så väl som möjligt. Eventuellt blir den praktiska konsekvensen av en omorganisation att polisen får reda på olyckor/brott samtidigt som alarmtjänsten, men då det ej framgår med tydlighet anser jag att det behövs ett tillkännagivande att sekretessreglerna och samtalsordningen mellan SOS Alarm, eller den eventuella framtida myndigheten, och polisen ändras så att polisen kan få uppgifter om akuta ärenden samtidigt som övrig räddningstjänst.

Andelen okynnessamtal till 112 är så stor att en hel månad av årets arbetstid ägnas åt att hantera denna typ av samtal. Vi instämmer i att kriminalisering inte är den enda metoden att komma åt icke önskvärda beteenden, men samtidigt är detta något som måste avgöras från fall till fall. I denna situation går det inte att bortse ifrån att en betydande del av arbetstiden hos SOS Alarm går åt till att hantera icke-seriösa samtal, vilket naturligtvis påverkar organisationens effektivitet. Det saknas skäl till att i detta läge ”överväga om det finns behov av att se över förutsättningarna” utan istället skall okynnessamtal till 112 kriminaliseras så snart praktiskt möjligt.

Vi delar också Riksrevisionens synpunkt att det är beklagligt att SOS Alarm i praktiken saknar tillsyn. Samtidigt är regeringens argument att frågan är satt under utredning svårförståelig eftersom det redan är så att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har ett visst ansvar för SOS Alarms verksamhet. Samtidigt är MSB inte tillsynsmyndighet i den bemärkelse som begreppet normalt innebär i dessa sammanhang. Det ter sig naturligt att man, för det fall man nu instämmer i Riksrevisionens anmärkning att ytterligare tillsyn vore önskvärd, kunde utse MSB till formell tillsynsmyndighet utan att gå omvägen över en utredning. Det är vår uppfattning att så bör ske. En sådan tillsyn skulle, som Riksrevisionen anför, kunna inbegripa årliga åiterrapporteringskrav och granskning av olika delområden och verksamheter inom SOS Alarm.

Ett problem som är relaterat till frågan om larmtider är SOS Alarms organisation på regional nivå. För närvarande har företaget 15 larmcentraler i 14 län, men tidigare har det existerat fler larmcentraler. I Uppsala, Eskilstuna, Gävle och Skellefteå lades SOS-centralerna ner under den senaste femårsperioden av olika skäl. Enligt vår mening är detta en beklaglig utveckling. SOS Alarm har ett samhällsuppdrag att sköta den här typen av akuta tjänster och det går inte att bortse från att nedläggningar av de regionala SOS-centralerna ovan kan leda till att lokalkännedomen försämras med försämrade förmåga till snabba adress- och platsangivelser som följd. Även om ansvaret för tjänstens utförande överläts till en annan aktör så faller ändå ansvaret tillbaka till SOS Alarm om denna aktör av någon anledning faller bort (som i fallet Medhelp). Därför bör SOS Alarm återupprätta SOS-centraler i ovannämnda orter, vilket riksdagen bör tillkännage som sin mening.

Mikael Jansson (SD)

Roger Richtoff (SD)

Jeff Ahl (SD)

Per Klarberg (SD)

Björn Söder (SD)

Robert Stenkvist (SD)